

Sygn. akt: II Ko 189/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Niedziałkowska - Stępnowska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Kulesza

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Marii Kuleszy - Chaleckiej

przy udziale Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego w Kętrzynie: ---

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 listopada 2022 r., 09 stycznia 2023 r., 07 marca 2023 r., 21 kwietnia 2023 r.

sprawy z wniosku

H. K. syna H. i A. K. (1), ur. (...) w K.

A. (A.) K., córki M. i M., ur. (...) w P.

małoletnich dzieci wyżej wymienionych:

A. (A.) K., ur. (...)

Y. K., ur. (...)

M. K., ur. (...)

o zadośćuczynienie za niesłuszne umieszczenie w Strzeżonych Ośrodkach dla Cudzoziemców w K. i B. w okresie od dnia 03 lipca 2021 r. do dnia 08 października 2021 r.

orzeka:

I. na mocy art. 407 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zw. z

art. 552 § 4 kpk zasądza od Skarbu Państwa na rzecz:

- **H. K.** kwotę 6 500,00 zł. (sześć tysięcy pięćset) z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty;

- **A. (A.) K.** kwotę 6 500,00 zł. (sześć tysięcy pięćset) z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty;

- **małoletniej A. (A.) K.** kwotę 6 500,00 zł. (sześć tysięcy pięćset) z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty;

- **małoletniego Y. K.** kwotę 6 500,00 zł. (sześć tysięcy pięćset) z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty;

- **małoletniego M. K.** kwotę 6 500,00 zł. (sześć tysięcy pięćset) z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty;

każdorazowo tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą z niesłusznego umieszczenia w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w B. w okresie od 28 sierpnia 2021 r. do dnia 08 października 2021 r.

II. w pozostałym zakresie wniosek oddala;

III. na mocy art. 554 § 4 kpk w zw. z § 11 ust. 6, ust. 7, § 17 pkt 1 – 2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawców: H. K., A. K., A. K., Y. K., M. K. kwotę po 384,00 zł. (trzysta osiemdziesiąt cztery) tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika.

UZASADNIENIE

Formularz (...)	Sygnatura akt	II Ko 189/22	
WNIOSKODAWCA			
H. K. A. K. małoletnie dzieci wyżej wymienionych: A. K. ur. (...) Y. K. ur. (...) M. K. ur. (...)			
ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA			
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki	
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki	
	Wnioskodawcy wnieśli o zasądzenie kwoty na	Wnioskodawcy wnieśli o zasądzenie kwoty	

	<p>rzecz każdego z nich po 60 000,00 zł. tytułem zadośćuczynienia za niesłuszne ich umieszczenie w Strzeżonych Ośrodkach dla Cudzoziemców w K. i B. w okresie od 03 lipca 2021 r. do 08 października 2021 r.</p>	<p>zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty.</p>	
3.	Inne		
	<p>Wnioskodawcy wnieśli o zasądzenie od Skarbu Państwa zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych</p>		
Ustalenie faktów			
Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.1.1.	<p>H. K. urodził się w dniu (...) w K.. Ma wykształcenie wyższe techniczne. Jest obywatelem Afganistanu.</p> <p>A. K. urodziła się w dniu (...) w P.. Ma wykształcenie podstawowe. Jest obywatelką Afganistanu.</p> <p>Z małżeństwa wymienieni posiadają troje małoletnich dzieci:</p> <p>A. (A.) K. ur. (...)</p> <p>Y. (Y.) K. ur. (...)</p> <p>M. (M.) K. ur. (...)</p>	<p>częściowo zeznania H. K.</p>	<p>174 – 175</p> <p>188v – 189v</p>

H. K. w kraju pochodzenia pracował jako inżynier w firmie telekomunikacyjnej.

Posługuje się biegle językiem angielskim w mowie i piśmie.

Z tytułu współpracy ze stroną rządową otrzymywał pogróżki, groźby pozbawienia życia/porwania jego oraz bliskich ze strony T.. Z obawy o własne i najbliższych życie w maju/czerwcu 2021 r. podjął decyzję o opuszczeniu Afganistanu.

W dniu 01 lipca 2021 r. o godz. 04:50 wnioskodawcy zostali zatrzymani w miejscowości S., gm. N. w rejonie przejazdu (...) przez funkcjonariuszy P. Straży Granicznej w N., po uprzednim nielegalnym przekroczeniu granicy państwowej z Republiką Białorusi w rejonie znaku granicznego nr 411 wraz z innymi 39 obywatelami Afganistanu. Wymienieni nie posiadali wizy lub innego ważnego dokumentu upoważniającego do pobytu na terenie RP.

W dniu 01 lipca 2021 r. Komendant (...) w N. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie zobowiązania zatrzymanych do powrotu. Tego samego dnia pełnoletni wnioskodawcy otrzymali odpis decyzji

	<p>wraz z pouczeniem w tłumaczeniu na język perski – dari.</p> <p>Postanowieniami z dnia 03 lipca 2021 r. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w H. zdecydował o umieszczeniu wnioskodawców w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców na okres trzech miesięcy tj. do dnia 29 września 2021 r., godz. 04:50 wobec uznania, iż istnieje prawdopodobieństwo wydania wobec cudzoziemców decyzji o zobowiązaniu do powrotu przy braku możliwości zastosowania alternatywnych do detencji środków oraz braku wystąpienia negatywnych przesłanek opisanych w art. 400 ustawy o cudzoziemcach. W postępowaniu sądowym małoletnim cudzoziemcom ustanowiono obrońcę z urzędu.</p> <p>W dniu 04 lipca 2021 r. wnioskodawcy zostali umieszczeni w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w K. przeznaczonym m.in. dla kobiet z dziećmi, rodzin, gdzie przebywali do dnia 06 sierpnia 2021 r.</p>	
zeznania A. K.	189v – 191v	

zeznania S. P.	296v - 297		
dokumenty z akt Sądu Rejonowego Białej Podlaskiej VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w H. w sprawach o sygn. akt: VII Ko 502/21 i VII Ko 503/21	załączniki		
3.1.2.	<p>W dniu 05 lipca 2021 r. na terenie strzeżonego ośrodka w K., podczas rozmowy informacyjnej dot. zakresu współpracy z opiekunami (socjalnym i powrotowym), zasad pobytu w ośrodku, w tym przysługujących praw i nałożonych obowiązków, wnioskodawcy wyrazili wolę ubiegania się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce. Zostali poinformowani, że wniosek zostanie przyjęty po uzgodnieniu terminu z tłumaczem przysięgłym języka farsy.</p> <p>W dniu 16 lipca 2021 r. H. K. w imieniu swoim oraz żony A. i małoletnich dzieci wystąpił z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej wskazując m.in. na fakt stosowanej przez T. wobec niego przemocy (dźgnięcie bagnetem) oraz formułowane groźby porwania bliskich. Wniosek wpłynął do Urzędu do Spraw</p>	częściowo zeznania H. K.	174 – 175 188v – 189v

Cudzoziemców w dniu 19 lipca 2021 r.

Złożenie wniosku skutkowało zawieszeniem przez Komendanta (...) w N. postępowania administracyjnego w sprawie zobowiązania zatrzymanych do powrotu odpowiednio postanowieniem z dnia 21 lipca 2021 r. (dot. A. K. i małoletnich) i 29 lipca 2021 r. (dot. H. K.).

W ośrodku wnioskodawcy funkcjonowali prawidłowo. A. K. była głównie zaangażowana w opiece nad dziećmi. Czas wypełniała obowiązkami związanymi z przygotowaniem posiłków, praniem. Małoletni uczestniczyli w zajęciach organizowanych przez Sekcję Edukacyjno – Wychowawczą, spożywały przygotowywane posiłki, korzystały z czasu wolnego poprzez zabawę na placu rekreacyjnym. Poza przeziębieniem (kaszel, ból gardła, gorączka) nie borykały się z poważniejszymi dolegliwościami zdrowotnymi. Były otwarte w kontakcie, energiczne, uśmiechnięte.

Kontakty ze Stowarzyszeniem Interwencji (...) oraz z rodziną cudzoziemcy utrzymywali poprzez widzenia wirtualne za pośrednictwem komunikatora Skype. W

związku ze zgłaszanymi przez H. K. problemami zdrowotnymi (A. K. – deklarowane problemy ze snem, brak apetytu, złe samopoczucie, odczuwany niepokój i obniżenie nastroju, płaczliwość, apatia, problemy kardiologiczne, utrata przytomności, bóle lewej ręki i w klatce piersiowej, problemy z oddychaniem; H. K. – deklarowane zaburzenia snu, odczuwany niepokój i napięcie nerwowe, depresja) małżonkowie byli konsultowani psychologicznie i przez lekarza psychiatrę. Wobec obojga wdrożono farmakoterapię. W związku z utratą przytomności w dniu 28 lipca 2021 r. A. K. była hospitalizowana na SOR szpitala w G.. W związku z utrzymującymi się od kilku dni bólami podbrzusza w dniu 02 sierpnia 2021 r. podczas wizyty u ginekologa A. K. nie wyraziła zgody na badanie ginekologiczne przez ginekologa - położnika. Zostało jej wykonane badanie USG przez powłoki brzucha stwierdzające, że bóle nie są związane z narządem rodym badanej.

Postanowieniami z dnia 05 sierpnia 2021 r. Komendant (...) Oddziału Straży Granicznej w K. odmówił uwzględnienia wniosków o zwolnienie cudzoziemców ze

	<p>strzeżonego ośrodka z dnia 28 lipca 2021 r. wskazując na brak przeciwwskazań zdrowotnych związanych z dalszym pobytem w zamkniętym ośrodku, jak również na to, by ich stan psychofizyczny uzasadniał domniemanie poddania ich poważnym formom przemocy.</p> <p>Notą z dnia 30 lipca 2021 r. ujętą w piśmie z dnia 03 sierpnia 2021 r. Ambasada Islamskiej Republiki Afganistanu potwierdziła tożsamość H. K. i A. K..</p>	
częściowo zeznania A. K.	189v – 191v	
zeznania M. S. (1)	297v – 299v	
zeznania M. H.	299v – 300v	
dokumentacja medyczna dot. wnioskodawców	93	
informacja dot. udzielanej na terenie ośrodka pomocy medycznej	217	
opinie sądowo – psychologiczne biegłej psycholog E. K. dot. H. K. i A. K.	235 – 244 245 - 254	
informacja dot. obłożenia placówki	321	
dokumenty z akt cudzoziemca (dot. H. K. i A. K. wraz z małoletnimi)	załączniki	

3.1.3.	<p>Na skutek wniosków Komendanta (...) Oddziału Straży Granicznej w K. z dnia 21 lipca 2021 r., po uprzednim poinformowaniu wnioskodawców o fakcie i przyczynach ich złożenia, Sąd Rejonowy w Kętrzynie postanowieniami z dnia 28 lipca 2021 r. przedłużył okres pobytu w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców wnioskodawców na okres do 90 dni od dnia złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP tj. od dnia 16 lipca 2021 r. do dnia 13 października 2021 r., godz. 04:50 odwołując się do przesłanek wskazanych w art. 87 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przy braku możliwości zastosowania środków alternatywnych do detencji, uzasadniając dalszy pobyt w ośrodku koniecznością zabezpieczenia wydania i wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemców do powrotu po zakończonym postępowaniu uchodźczym. Na skutek zażalenia pełnomocnika H. K. Sąd Okręgowy w Olsztynie postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2021</p>	dokumenty z akt spraw Sądu Rejonowego w Kętrzynie o sygn. akt: II Ko 1041/21 i II Ko 1042/21	załączniki
--------	--	--	------------

	r. utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy.		
3.1.4.	<p>Z uwagi na zmianę profilu ośrodka w K. na „męski” wnioskodawcy zostali przeniesieni z dniem 06 sierpnia 2021 r. do Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców Placówki Straży Granicznej w B..</p> <p>W ośrodku wnioskodawcy funkcjonowali prawidłowo. A. K. przygotowywała bliskim posiłki poza oferowanymi w ośrodku. Rodzina korzystała z placu spacerowego podczas czasu wolnego. Od 05 września 2021 r. dzieci zostały objęte obowiązkiem szkolnym na poziomie szkoły podstawowej. W dniu 14 sierpnia 2021 r. małoletnia A. K. z powodu bólu brzucha trafiła do szpitala. Z kolei małoletni M. K. był konsultowany przez pediatrę w związku ze zgłaszanymi przez ojca bólami serca u syna. Małżonkowie dwukrotnie byli konsultowani przez psychologa zewnętrznego, zaś A. K. także przez psychiatrę, konsekwencją których było wydanie zaświadczenia stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do dalszego pobytu w ośrodku zamkniętym. A. K., mimo deklarowanych problemów ze snem niechętnie przyjmowała</p>	częściowo zeznania H. K.	

leki zapisane jej przez psychiatrę bądź w ogóle się po nie nie zgłaszała. Przyznała nadto, iż sama je odstawiła, sygnalizując przy tym zachowania przemocowe ze strony męża, odstępując od oficjalnego zgłoszenia tego faktu.

W dniu 19 sierpnia 2021 r. w związku z odczuwanymi przez cudzoziemkę bólami lekarz podjął podejrzenie możliwości ciąży i sporządził skierowanie do poradni ginekologicznej. W dniu 02 września 2021 r. A. K. poroniła około 6 – tygodniową ciążę, po czym dnia następnego została przyjęta na Oddział Ginekologiczno – Położniczy Wojewódzkiego Szpitala (...) w B. w trybie nagłym z powodu krwawienia z dróg rodnych. Wypisała się w dniu 04 września 2021 r. na własne żądanie wbrew zaleceniom lekarzy. Po hospitalizacji wnioskodawczyni została objęta w ośrodku opieką psychologiczną i psychiatryczną. Kolejne, następujące po sobie wnioski cudzoziemców o zwolnienie z ośrodka: z dnia 07/08 sierpnia 2021 r., z dnia 06 września 2021 r., 17 września 2021 r., 22 września 2021 r. zostały - z uwagi na zwolnienie ich z ośrodka decyzją Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców – z dniem 08 października

	<p>2021 r. pozostawione bez rozpoznania.</p> <p>Notą z dnia 19 sierpnia 2021 r. ujętą w piśmie z dnia 25 sierpnia 2021 r. Ambasada Islamskiej Republiki Afganistanu potwierdziła tożsamość małoletnich: A., Y. i M. K..</p> <p>Z dniem 27 sierpnia 2021 r. Straż Graniczna zawiesiła wykonywanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu do Afganistanu.</p>	
częściowo zeznania A. K.		
zeznania M. W.	346v – 347	
zeznania D. P.	347v – 348v	
dokumentacja medyczna dot. wnioskodawców	121	
informacja dot. udzielanej na terenie ośrodka pomocy medycznej	203 - 204	
opinie sądowo – psychologiczne biegłej psycholog E. K. dot. H. K. i A. K.	235 – 244 245 - 254	
opinia sądowo – lekarska	308 - 319	
informacja dot. obłożenia placówki	333	
dokumenty z akt cudzoziemca (dot. H. K. i A. K. wraz z małoletnimi)	załączniki	

informacja KG SG Biura Ochrony (...)	289 - 295		
3.1.5.	<p>W dniu 08 października 2021 r. Szef (...) ds. Cudzoziemców postanowił z urzędu o zwolnieniu cudzoziemców ze Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w B. wskazując, iż z zebranego materiału dowodowego (wniosek cudzoziemca, materiały załączone przez wnioskodawcę, opracowanie WIKP UdSC) wynika, iż z dużym prawdopodobieństwem spełni warunki nadania statusu uchodźcy.</p> <p>Wnioskodawcy samowolnie opuścili Ośrodek Recepcyjny w P. D. (którego bez zgody szefa urzędu nie mogli opuszczać do czasu gdy decyzja o udzieleniu ochrony międzynarodowej będzie ostateczna), udając się do Niemiec. W dniu 12 października 2021 r. przybyli do B., gdzie dotychczas przebywają. Małżonkowie od listopada 2021 r. znajdują się pod opieką neurologiczno – psychiatryczną.</p> <p>W dniu 27 października 2021 r. Szef Urzędu ds. Cudzoziemców umorzył postępowanie o udzielenie ochrony międzynarodowej dot. wnioskodawców wobec tego, że samowolnie opuścili ośrodek.</p>	dokumenty z akt Urzędu ds. Cudzoziemców DPU.420.1354.2021	załącznik

Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.2.1.	Nie wykazano, by cały okres pobytu wnioskodawców w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców oceniać należy mianem niesłusznego i wywodzić z tego tytułu podstawę do żądania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę	brak dowodów	
ocena DOWODÓW			
Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
3.1.1.	częściowo zeznania H. K.	- w omawianym zakresie depozycje wnioskodawcy odnośnie co do zasady przyczyn opuszczenia Afganistanu tj. otrzymywane groźby pozbawienia życia, porwania ze strony T. z racji wykonywanego zawodu, pobytu w Polsce po nielegalnym przekroczeniu granicy, zasługują na uwzględnienie, albowiem korespondują z zeznaniami A. K., S. P. oraz treścią dokumentów z akt spraw Sądu Rejonowego Białej Podlaskiej VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w	

Hajnówce o sygn. akt: VII Ko 502/21 i VII Ko 503/21;

- w obliczu zeznań świadka S. P. oraz dokumentów jak wyżej nie sposób dać wiary twierdzeniom H. K. jakoby sam, dobrowolnie zgłosił się na policję informując szczegółowo o przyczynach opuszczenia kraju pochodzenia, a zwłaszcza doznanej przemocy;

- odnośnie faktu doznanej przemocy w Afganistanie, należy odnotować, iż depozycje świadka w omawianym zakresie ewoluują, nie są stabilne i konsekwentne, co poddaje ich wiarygodność w wątpliwość. Przywołując zeznania świadka S. P. wskazał on, iż podczas czynności zatrzymania wnioskodawcy nie nawiązywali kontaktu werbalnego, mimo kierowanych do nich pytań w języku angielskim gestem wyrażali jedynie brak znajomości języka. Faktem jest, iż podczas posiedzenia sądu w przedmiocie rozpoznania wniosku o umieszczenie cudzoziemców w strzeżonym ośrodku H. K. podniósł, że (...) wydali na niego karę śmierci za współpracę z siłami rządowymi (czemu jednakże zaprzeczył podczas przesłuchania w niniejszej sprawie), że został przez nich raniony, czego dowodzić miało załączone zdjęcie z

		<p>blizną, został oskarżony przez stronę przeciwną o sprzymierzenie z T. (...). W późniejszym czasie podczas konsultacji psychiatrycznej utrzymywał, że otrzymywał pogróżki od T.. We wniosku z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zwolnienie z ośrodka ponownie odwołał się do ataku T. na jego osobę. Podczas przesłuchania w przedmiotowej sprawie prezentował brak pewności co do tego czy atak z nożem to było działanie T. czy też zwykłych bandytów, choć – jak zaznaczył – późniejsze pismo z groźbami wskazywać mogło na sprawstwo T..</p>	
	<p>zeznania A. K.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w omawianym zakresie zeznania są szczerze, spójne, logiczne; - odnośnie przyczyn opuszczenia Afganistanu świadek wskazała jedynie, że mąż miał problemy z T. (...), że ich życie było zagrożone poprzez otrzymywane ostrzeżenia od T. 	
<p>zeznania S. P.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - logiczne, spójne, szczerze; - nie zachodzą żadne okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ujemną ocenę wiarygodności zeznań tego świadka 		

<p>dokumenty z akt Sądu Rejonowego Białej Podlaskiej VII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w Hajnówce</p> <p>w sprawach o sygn. akt: VII Ko 502/21 i VII Ko 503/21</p>	<p>zbiór dokumentów nie kwestionowany przez strony</p>		
<p>3.1.2.</p>	<p>częściowo zeznania H. K.</p>	<p>- w omawianym zakresie depozycje wnioskodawcy - oceniane dodatkowo przez pryzmat opinii sądowo - psychologicznej wydanej przez biegłą E. K. - odnośnie funkcjonowania w ośrodku zasługują na podzielenie jedynie w części tj. w tym zakresie, w jakim odwołują się do samego faktu umieszczenia w ośrodku strzeżonym, podejmowania szeregu działań w celu zwolnienia z ośrodka głównie z uwagi na deklarowany zły, pogarszający się stan psychiczny małżonki, w mniejszym natężeniu - także jego zły stan psychofizyczny, a także problemy w funkcjonowaniu i rozwoju dzieci w warunkach ośrodka zamkniętego;</p> <p>- w pozostałym zakresie, z racji wewnętrznej sprzeczności twierdzeń zawartych w zeznaniach (odnośnie chociażby z jednej strony zarzutu braku właściwej opieki medycznej, po stwierdzenie, że „ogólnie pod względem opieki</p>	

		<p>medycznej było dobrze” k - 189), ich silnie subiektywnego, emocjonalnego charakteru/zabarwienia ze skłonnością do nadinterpretacji, wyolbrzymiania, przeinaczania faktów (co wynika także z treści opinii biegłej psycholog E. K.), negacji podstaw pobytu w ośrodku przekładającej się na jednowymiarowy, negatywny, pozbawiony refleksji przekaz, przy wyraźnie odmiennych w swej treści depozycjach świadków: M. S. (1), M. H., Sąd odrzucił zeznania wnioskodawcy jako nie polegające na prawdzie;</p> <p>- co ważne, niektóre z przekazywanych przez wnioskodawcę informacji odnośnie pobytu w ośrodku, jak chociażby brak możliwości kontaktu z rodziną, reglamentowany do kilkudziesięciominutowych wyjść czas spędzany na zewnątrz, brak kontaktu z opiekunem socjalnym, brak zajęć adresowanych dla dzieci, brak jakiegokolwiek pomocy ze strony ośrodka po poronieniu przez małżonkę, są jawnie nieprawdziwe, co dodatkowo rzutuje na ich ocenę jako niewiarygodnych</p>	
częściowo zeznania A. K.	- w omawianym zakresie depozycje wnioskodawczyni -		

oceniane dodatkowo przez pryzmat opinii sądowo – psychologicznej wydanej przez biegłą E. K. - odnośnie funkcjonowania w ośrodku zasługują na podzielenie jedynie w części tj. w tym zakresie, w jakim odwołują się do samego faktu umieszczenia w ośrodku strzeżonym, w tym problemów ze stanem zdrowia psychicznego oraz faktu poronienia;

- w pozostałym zakresie, z racji wewnętrznej sprzeczności twierdzeń zawartych w zeznaniach (odnośnie chociażby badania przez mężczyznę – lekarza świadek zeznała, iż mąż domagał się, by badanie zostało przeprowadzone przez kobietę, choć wnioskodawczyni nie miała problemu z poddaniem się badaniu przez lekarza – mężczyznę), ich silnie subiektywnego, emocjonalnego charakteru/zabarwienia ze skłonnością do nadinterpretacji, wyolbrzymiania, przeinaczania faktów (co wynika także z treści opinii biegłej psycholog E. K.), negacji podstaw pobytu w ośrodku przekładającej się na jednowymiarowy, negatywny, pozbawiony refleksji przekaz, przy wyraźnej odmiennych w swej treści depozycjach świadków: M. S. (1), M. H., Sąd odrzucił zeznania

wnioskodawczyni jako nie polegające na prawdzie;

- co ważne, depozycje A. K. stanowią powielenie narracji męża.

Wymieniona niejednokrotnie podkreślała, iż potwierdza w całości przekaz męża koncentrując się przy tym na aspektach związanych z poronieniem i jego następstwach dla jej stanu psychicznego oraz funkcjonowaniem dzieci w ośrodku. Co istotne, świadek konfrontowana z zapisami w dokumentacji medycznej jej dotyczącej zaprzeczyła temu, by odmówiła badania ginekologicznego (dot. pobytu w ośrodku w K.), by zaprzestała przyjmowania leków przepisanych przez lekarza psychiatrę, by niechętnie się po nie zgłaszała (dot. pobytu w ośrodku w B.) nie wskazując żadnych racjonalnych, przekonujących powodów, dla których osoby je sporządzające miałyby dokonywać wpisów odmiennych od rzeczywistego stanu rzeczy. Odnośnie sugerowanych przez nią samą zachowań przemocowych ze strony męża, wyraźnie go usprawiedliwiając, ostatecznie się z nich wycofała, zaprzeczając im. Powyższe przydaje jedynie dodatkowego argumentu za przyjęciem, iż wymieniona pozostawała i

	<p>pozostaje pod przemożnym wpływem męża, co uzasadniają zarówno kulturowe, religijne konotacje, jak również właściwości i warunki osobiste wnioskodawczynie, która jako niepiśmienna, nie władająca żadnym innym językiem poza perskim, była/jest uzależniona od działań podejmowanych przez męża.</p>	
<p>zeznania M. S. (1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - logiczne, spójne, szczerze; - nie zachodzą żadne okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ujemną ocenę wiarygodności zeznań tego świadka; - zeznania świadka korespondują z zapisami w dokumentach zawartych w aktach cudzoziemców, co dodatkowo przydaje im waloru wiarygodności 	
<p>zeznania M. H.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - logiczne, spójne, szczerze; - nie zachodzą żadne okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ujemną ocenę wiarygodności zeznań tego świadka; - zeznania świadka korespondują z zapisami w dokumentach zawartych w aktach cudzoziemców, co dodatkowo przydaje im waloru wiarygodności 	
<p>dokumentacja medyczna dot. wnioskodawców</p>	<p>zbiór dokumentów nie kwestionowany przez</p>	

	strony (za wyjątkiem tych zapisów w dokumentacji medycznej dot. A. K., których wymieniona nie potwierdziła)		
informacja dot. udzielanej na terenie ośrodka pomocy medycznej	treść dokumentu nie kwestionowana przez strony		
opinie sądowo – psychologiczne biegłej psycholog E. K. dot. H. K. i A. K.	<ul style="list-style-type: none"> - jasne, - logiczne we wnioskach, - pełne, - wnioski należyście umotywowane; - sposób sformułowania wniosków pozwala na zrozumienie zawartych w nich wywodów 		
informacja dot. obłożenia placówki	treść dokumentu nie kwestionowana przez strony		
dokumenty z akt cudzoziemca (dot. H. K. i A. K. wraz z małoletnimi)	zbiór dokumentów nie kwestionowanych przez strony		
3.1.3.	dokumenty z akt spraw Sądu Rejonowego w Kętrzynie o sygn. akt: II Ko 1041/21 i II Ko 1042/21	zbiór dokumentów nie kwestionowany przez strony	
3.1.4.	częściowo zeznania H. K.	<ul style="list-style-type: none"> - w omawianym zakresie depozycje wnioskodawcy - oceniane dodatkowo przez pryzmat opinii sądowo – psychologicznej wydanej przez biegłą E. K. - odnośnie funkcjonowania w ośrodku zasługują na podzielenie jedynie w części tj. w tym zakresie, w jakim odwołują 	

się do samego faktu umieszczenia w ośrodku strzeżonym, podejmowania szeregu działań w celu zwolnienia z ośrodka głównie z uwagi na deklarowany zły, pogarszający się stan psychiczny małżonki, w mniejszym natężeniu - także jego zły stan psychofizyczny, a także problemy w funkcjonowaniu i rozwoju dzieci w warunkach ośrodka zamkniętego;

- w pozostałym zakresie, z racji wewnętrznej sprzeczności twierdzeń zawartych w zeznaniach (odnośnie chociażby z jednej strony zarzutu braku właściwej opieki medycznej, po stwierdzenie, że „ogólnie pod względem opieki medycznej było dobrze”), ich silnie subiektywnego, emocjonalnego charakteru/zabarwienia ze skłonnością do nadinterpretacji, wyolbrzymiania, przeinaczania faktów (co wynika także z treści opinii biegłej psycholog E. K.), negacji podstaw pobytu w ośrodku przekładającej się na jednowymiarowy, negatywny, pozbawiony refleksji przekaz, przy wyraźnie odmiennych w swej treści depozycjach świadków: D. P. i M. W., Sąd odrzucił zeznania wnioskodawcy jako nie polegające na prawdzie;

		<p>- co ważne, niektóre z przekazywanych przez wnioskodawcę informacji odnośnie pobytu w ośrodku, jak chociażby brak możliwości kontaktu z rodziną, reglamentowany do kilkudziesięciominutowych wyjść czas spędzany na zewnątrz, brak kontaktu z opiekunem socjalnym, brak zajęć adresowanych dla dzieci, brak jakiegokolwiek pomocy ze strony ośrodka po poronieniu przez małżonkę, są jawnie nieprawdziwe, co dodatkowo rzutuje na ich ocenę jako niewiarygodnych</p>
<p>częściowo zeznania A. K.</p>	<p>- w omawianym zakresie depozycje wnioskodawcy - oceniane dodatkowo przez pryzmat opinii sądowo - psychologicznej wydanej przez biegłą E. K. - odnośnie funkcjonowania w ośrodku zasługują na podzielenie jedynie w części tj. w tym zakresie, w jakim odwołują się do samego faktu umieszczenia w ośrodku strzeżonym, w tym problemów ze stanem zdrowia psychicznego (choć nie o takim natężeniu i charakterze, jaki może wynikać z depozycji wnioskodawców) oraz faktu poronienia;</p> <p>- w pozostałym zakresie, z racji wewnętrznej</p>	

sprzeczności twierdzeń zawartych w zeznaniach (odnośnie chociażby badania przez mężczyznę – lekarza świadek zeznała, iż mąż domagał się, by badanie zostało przeprowadzone przez kobietę, choć wnioskodawczyni nie miała problemu z poddaniem się badaniu przez lekarza – mężczyznę), ich silnie subiektywnego, emocjonalnego charakteru/zabarwienia ze skłonnością do nadinterpretacji, wyolbrzymiania, przeinaczania faktów (co wynika także z treści opinii biegłej psycholog E. K.), negacji podstaw pobytu w ośrodku przekładającej się na jednowymiarowy, negatywny, pozbawiony refleksji przekaz, przy wyraźnie odmiennych w swej treści depozycjach świadków: D. P. i M. W., Sąd odrzucił zeznania wnioskodawczyni jako nie polegające na prawdzie;

- co ważne, depozycje A. K. stanowią powielenie narracji męża.

Wymieniona niejednokrotnie podkreślała, iż potwierdza w całości przekaz męża koncentrując się przy tym na aspektach związanych z poronieniem i jego następstwach dla jej stanu psychicznego oraz funkcjonowaniem dzieci w ośrodku. Co istotne, świadek konfrontowana z

zapisami w dokumentacji medycznej jej dotyczącej zaprzeczyła temu, by odmówiła badania ginekologicznego (dot. pobytu w ośrodku w K.), by zaprzestała przyjmowania leków przepisanych przez lekarza psychiatrę, by niechętnie się po nie zgłaszała (dot. pobytu w ośrodku w B.) nie wskazując żadnych racjonalnych, przekonujących powodów, dla których osoby je sporządzające miałyby dokonywać wpisów odmiennych od rzeczywistego stanu rzeczy. Odnosnie sugerowanych przez nią samą zachowań przemocowych ze strony męża, wyraźnie go usprawiedliwiają, ostatecznie się z nich wycofała, zaprzeczając im. Powyższe przydaje jedynie dodatkowego argumentu za przyjęciem, iż wymieniona pozostawała i pozostaje pod przemożnym wpływem męża, co uzasadniają zarówno kulturowe, religijne konotacje, jak również właściwości i warunki osobiste wnioskodawczyni, która jako niepiśmienna, nie władająca żadnym innym językiem poza perskim, była/jest uzależniona od działań podejmowanych przez męża.

zeznania M. W.

- logiczne, spójne, szczerze;

	<ul style="list-style-type: none"> - nie zachodzą żadne okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ujemną ocenę wiarygodności zeznań tego świadka; - zeznania świadka korespondują z zapisami w dokumentach zawartych w aktach cudzoziemców, co dodatkowo przydaje im waloru wiarygodności 	
zeznania D. P.	<ul style="list-style-type: none"> - logiczne, spójne, szczerze; - nie zachodzą żadne okoliczności, które mogłyby wpłynąć na ujemną ocenę wiarygodności zeznań tego świadka; - zeznania świadka korespondują z zapisami w dokumentach zawartych w aktach cudzoziemców, co dodatkowo przydaje im waloru wiarygodności 	
dokumentacja medyczna dot. wnioskodawców	zbiór dokumentów nie kwestionowany przez strony (za wyjątkiem tych zapisów w dokumentacji medycznej dot. A. K., których wymieniona nie potwierdziła)	
informacja dot. udzielanej na terenie ośrodka pomocy medycznej	dokument nie kwestionowany przez strony	
opinie sądowo – psychologiczne biegłej psycholog E. K. dot. H. K. i A. K.	<ul style="list-style-type: none"> - jasne, - logiczne we wnioskach, - pełne, 	

	<ul style="list-style-type: none"> - wnioski należyce umotywowane; - sposób sformułowania wniosków pozwala na zrozumienie zawartych w nich wywodów 	
opinia sądowno – lekarska	<ul style="list-style-type: none"> - jasna, - logiczna we wnioskach, - pełna, - wnioski należyce umotywowane; - sposób sformułowania wniosków pozwala na zrozumienie zawartych w niej wywodów 	
informacja dot. obłożenia placówki	dokument nie kwestionowany przez strony	
dokumenty z akt cudzoziemca (dot. H. K. i A. K. wraz z małoletnimi)	zbiór dokumentów nie kwestionowany przez strony	
informacja KG SG Biura Ochrony Informacji	dokument nie kwestionowany przez strony	
3.1.5.	dokumenty z akt Urzędu ds. Cudzoziemców DPU.420.1354.2021	zbiór dokumentów nie kwestionowanych przez strony
<i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		

Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
	opracowanie – sytuacja cudzoziemców w ośrodkach strzeżonych w dobie kryzysu na granicy Polski i Białorusi 270 - 283	opracowanie odnoszące się do sytuacji cudzoziemców w ujęciu zbiorczym, nie odwołujące się do konkretnej sytuacji wnioskodawców, przez co nie mające decydującego znaczenia dla rozpoznania sprawy	
	pismo Rzecznika Praw Obywatelskich 284 - 288	pismo zawierające analizę praktyki sądowej w zakresie orzekanej detencji, w tym zwłaszcza w stosunku do rodzin z dziećmi i małoletnich, nie odwołujące się do konkretnej sytuacji wnioskodawców, przez co nie mające decydującego znaczenia dla rozpoznania sprawy	
PODSTAWA PRAWNA			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
Zadośćuczynienie			
	Kwota główna	Odsetki	
	art. 407 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o	art. 407 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o	

	cudzoziemcach w zw. z art. 552 § 4 kpk	cudzoziemcach w zw. z art. 552 § 4 kpk	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
Wnioskodawcy doznali krzywdy na skutek niesłusznego umieszczenia ich w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców Placówki Straży Granicznej w B. w okresie od dnia 28 sierpnia 2021 r. do dnia 08 października 2021 r., zatem żądanie zasądzenia zadośćuczynienia co do zasady uznać należy w tym zakresie za zasadne.			
Inne			
3.			
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA			
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
Zadośćuczynienie			

2.	Kwota główna	Odsetki	
1.	<p>Sąd uznał zasadność wniosku w zakresie dochodzonego zadośćuczynienia do kwoty po 6 500,00 zł. na rzecz każdego z wnioskodawców.</p> <p>Wnioskodawcy niesłuszność umieszczenia ich w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców wywodzili z faktu naruszenia – w ich ocenie – szeregu przepisów tj. art. 87 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 88a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; art. 88a ust. 3 pkt 1 w zw. z art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka (co do A. K.); art. 401 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zw. z art. 3 i art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka; art. 3 i 37b Konwencji o prawach dziecka; art. 5 ust. 4 Konwencji o ochronie praw człowieka.</p> <p>W ocenie Sądu, nie można uznać zasadności podnoszonych zarzutów naruszenia przez cały okres pobytu cudzoziemców w ośrodku (od 03 lipca do 08 października 2021 r.):</p> <p>- art. 88a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia</p>	<p>Kwotę zadośćuczynienia zasądzono wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty. W orzecznictwie wskazuje się, że "Odsetki od sumy pieniężnej stanowiącej odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie lub tymczasowe aresztowanie są wynagrodzeniem za opóźnienie w zapłacie sumy pieniężnej, która jest już wymagana i dlatego odsetki przysługują od dnia uprawomocnienia wyroku" (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 października 2018 r., II AKa 193/18, Legalis).</p> <p>Pogląd ten należy odnieść także do sprawy dot. żądania zadośćuczynienia na podstawie ustawy o cudzoziemcach.</p>	

13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na wstępie należy podkreślić, iż celem komentowanego artykułu jest wdrożenie do polskiego prawa migracyjnego regulacji art. 14 ust. 1d dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z 16.12.2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.Urz. UE L 348 z 24.12.2008 r., s. 98-107). Chodzi o obowiązek uwzględnienia potrzeb cudzoziemców wymagających szczególnego traktowania w okresie przed upływem terminu dobrowolnego wyjazdu oraz przed upływem okresu, na jaki wstrzymano wydalenie (przymusowe wykonanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu). Zgodnie z art. 3 pkt 9 przywołanej dyrektywy „osobami wymagającymi szczególnego traktowania” są małoletni, małoletni bez opieki, osoby niepełnosprawne, osoby starsze, kobiety w ciąży, osoby samotnie wychowujące małoletnie dzieci, ofiary tortur, zgwałcenia lub innych poważnych form

przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej, a więc form przemocy o dużym natężeniu.

Faktem jest, iż podczas posiedzenia sądu w przedmiocie rozpoznania wniosku o umieszczenie cudzoziemców w strzeżonym ośrodku H. K. podniósł, że (...) wydali na niego karę śmierci za współpracę z siłami rządowymi (czemu jednakże zaprzeczył podczas przesłuchania w niniejszej sprawie), że został przez nich raniony, czego dowodzić miało załączone zdjęcie z blizną, został oskarżony przez stronę przeciwną o sprzymierzenie z T. (...). W późniejszym kontakcie z organami Straży Granicznej utrzymywał, że otrzymywał pogrożki od T.. We wniosku z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zwolnienie z ośrodka ponownie odwołał się do ataku T. na jego osobę. Podczas przesłuchania w przedmiotowej sprawie prezentował brak pewności co do tego czy atak z nożem sprzed czterech lat to było działanie T. czy też zwykłych bandytów, choć – jak zaznaczył – późniejsze pismo z groźbami wskazywać mogło na sprawstwo T.. Z kolei A. K. podniosła, że życie jej rodziny było zagrożone w związku z problemami męża z T. (...)(otrzymywane

pogrożki). W toku konsultacji psychologiczno – psychiatrycznych podała nadto, iż sama doświadczyła przemocy ze strony brata na terenie Afganistanu.

Nie można podzielić zarzutu, by fakt ów nie został w żaden sposób zweryfikowany przez organy SG czy też Sąd, by został pominięty.

Każda z decyzji dotyczących pobytu wnioskodawców w ośrodku (przedłużenie pobytu, odmowa uwzględnienia wniosku o zwolnienie) była poprzedzona wydaniem stosownego zaświadczenia przez zespół osób zajmujących się nimi, w tym zwłaszcza psychologa co do braku potwierdzenia, by stan psychofizyczny wnioskodawców uzasadniał domniemanie, że byli ofiarami poważnej przemocy. Co do H. K. psycholog w wydanej opinii psychologicznej z dnia 04 sierpnia 2021 r. (dokumentacja medyczna k – 93) stwierdził występowanie zaburzeń adaptacyjnych, przebiegających z zaburzeniami emocji.

W korelacji z powyższym stwierdzeniem pozostają wnioski zawarte w opinii biegłej psycholog E. K., która wskazała, iż

objawy zaobserwowane u badanego z dużym prawdopodobieństwem mogą być skutkiem serii wydarzeń ze znaczną ilością silnych stresorów (co odnosi się także do osoby A. K.), mających swoje źródło we wcześniejszych doświadczeniach przemocowych (przemoc psychiczna), w sytuacjach stresowych przy przekraczaniu granicy, w niepewności sytuacji po zatrzymaniu (H. K.); w życiu w Afganistanie, w ucieczce z kraju pochodzenia, w sytuacjach stresowych przy przekraczaniu granicy, w znalezieniu się w całkowicie nowym, obcym, nieznanym środowisku, w niepewności sytuacji, w konieczności poddania się rygorom związanym z funkcjonowaniem w zamkniętym ośrodku (A. K.).

Tym samym nie można przyjąć, by decyzje o umieszczeniu, a następnie przedłużeniu pobytu wnioskodawców w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców (dodatkowo poddana kontroli instancyjnej) obarczone były istnieniem negatywnej przesłanki wynikającej z brzmienia art. 88a ust. 3 pkt 2 cyt. ustawy.

- art. 87 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia

13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Oдноśnie kwestii weryfikacji tożsamości zatrzymanych cudzoziemców należy odnotować, iż odpowiednio: notą z dnia 30 lipca 2021 r. ujętą w piśmie z dnia 03 sierpnia 2021 r. Ambasada Islamskiej Republiki Afganistanu potwierdziła tożsamość H. K. i A. K.; notą z dnia 19 sierpnia 2021 r. ujętą w piśmie z dnia 25 sierpnia 2021 r. Ambasada Islamskiej Republiki Afganistanu potwierdziła z kolei tożsamość małoletnich: A., Y. i M. K..

W tym stanie rzeczy wynika, iż z dniem 25 sierpnia 2021 r. wobec potwierdzenia tożsamości małoletnich, wskazana przesłanka ustała.

W myśl art. 87 ust. pkt 2 cyt. ustawy wnioskodawca lub osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje, mogą być zatrzymani wyłącznie w celu zebrania z ich udziałem informacji, na których opiera się wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, a których uzyskanie bez zatrzymania byłoby niemożliwe - w przypadku istnienia znacznego

prawdopodobieństwa ich ucieczki.

Uzasadniona obawa ucieczki po stronie wnioskodawców w chwili orzekania o ich detencji (o przedłużeniu pobytu) niewątpliwie istniała, czego dowód dali nielegalnie przekraczając granicę z Republiki Białorusi do Polski, a następnie samowolnie opuszczając ośrodek recepcyjny udając się do Niemiec, nie oczekując na podjęcie ostatecznej decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W tym momencie nie można zasadności decyzji o przedłużeniu pobytu w ośrodku zamkniętym oceniać przez pryzmat tego, że wnioskodawcy nie zostali ostatecznie przesłuchani w toku postępowania o udzielenie ochrony międzynarodowej (ostatecznie decyzja o zwolnieniu z ośrodka z dnia 08 października 2021 r. znalazła oparcie w głównej mierze w treści wniosku, materiałach dostarczonych przez wnioskodawcę oraz opracowaniu WIKP UdSC), bowiem przedwczesne byłoby wówczas twierdzenie, że nie będzie to konieczne w przyszłości. Na czas podejmowania decyzji odnośnie przedłużenia pobytu w ośrodku zamkniętym wobec H. i A.

K. i ich dzieci (28 lipiec 2021 r.) postępowanie przed Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców toczyło się zaledwie od kilku dni (wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej wpłynął do Urzędu z dniem 19 lipca 2021 r.).

- art. 88a ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka (co do A. K.).

Niewątpliwie A. K. z racji tego, iż zmagiała się z przejawami depresji i była w ciąży była osobą wymagającą szczególnego traktowania. Z tego też tytułu zapewniono wymienionej efektywną opiekę medyczną i monitorowano jej stan, zapewniono jej konieczną opiekę lekarską, także w aspekcie stanu zdrowia psychicznego. Każda decyzja dot. pobytu wymienionej w ośrodku była poprzedzona wydaniem stosownego zaświadczenia przez zespół osób zajmujących się nią, w tym zwłaszcza psychologa co do braku przeciwwskazań zdrowotnych do dalszego pobytu w ośrodku. Odnośnie poronienia, to nie można uznać – przywołując wnioski opinii sądowo – lekarskiej – by pobyt w

ośrodka i niewątpliwy stres z tym związany samoistnie przyczynił się do poronienia. Biegli w oparciu o załączoną dokumentację medyczną wypowiedzieli się co do prawdopodobnych przyczyn poronienia eliminując stres związany z pobytem w ośrodku.

Co ważne i symptomatyczne dla pobytu wnioskodawców w obu ośrodkach, to rozdźwięk pomiędzy tym co odnośnie stanu zdrowia i funkcjonowania w ośrodku żony i dzieci przedstawiał H. K., a to w jaki sposób postrzegani byli przez funkcjonariuszy SG ośrodków, przebywających na co dzień z wymienionymi (w szczególności opiekunowie socjalni – zeznania świadków: M. S. (1), D. P.), co w powiązaniu z faktem samowolnego zarzucenia przyjmowania leków przepisywanych przez psychiatrę przez A. K., nie zgłaszania się po ich odbiór, rodzi wątpliwość w zakresie wiarygodności przekazu H. i A. K. co do rzeczywistego, faktycznego stanu zdrowia psychicznego, w jakim się znajdowali, potrzeby terapii, farmakoterapii, po uprawnione przyjęcie intencjonalnego wykorzystania sytuacji, w jakiej się znaleźli do jak

najszybszego opuszczenia ośrodka strzeżonego.

- art. 5 ust. 4 Konwencji o ochronie praw człowieka.

W świetle akt sprawy zarówno umieszczenie w ośrodku strzeżonym, jak i poprzedzające tę decyzję zatrzymanie spotkało się z akceptacją ze strony wnioskodawców. Wymienieni początkowo nie kwestionowali faktu detencji, nie skorzystali z możliwości zaskarżenia postanowienia w omawianym zakresie. Decyzja o odstąpieniu od doprowadzenia wnioskodawców na posiedzenie, podobnie jak i wyznaczenie pełnomocników z urzędu po posiedzeniu znajduje swoje umocowanie w przepisach prawa procesowego. Z kolei, przywołując zeznania świadka M. S. – H. oraz treść notatki sporządzonej na okoliczność przeprowadzenia rozmowy z cudzoziemcami odnośnie faktu i przyczyn złożenia wniosków o przedłużenie pobytu w ośrodku strzeżonym, faktów miał się spotkać ze zrozumieniem ze strony zainteresowanych (k – 20 akt cudzoziemca H. K. z ośrodka strzeżonego w K.). Ostatecznie H. i A. K. działając poprzez swoich pełnomocników spowodowali kontrolę instancyjną zapadłych wobec nich decyzji

odnośnie przedłużenia pobytu w ośrodku strzeżonym, co skutkowało utrzymaniem w mocy zaskarżonego postanowienia w stosunku do H. K. (k – 102 z akt SR w Kętrzynie o sygn. akt: II Ko 1041/21), zaś w stosunku do A. K., w związku z decyzją Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców w przedmiocie zwolnienia z ośrodka z dniem 08 października 2021 r., Sąd II instancji zażalenie pozostawił bez rozpoznania (k – 141 z akt SR w Kętrzynie o sygn. akt: II Ko 1042/21).

- art. 401 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zw. z art. 3 i art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka; art. 3 i 37b Konwencji o prawach dziecka.

Zważyć należy, iż Sądy orzekając w przedmiocie detencji, przedłużenia pobytu, jak i organy SG procedujące do 28 sierpnia 2021 r. w przedmiocie wniosków cudzoziemców o zwolnienie z ośrodka, każdorazowo badały i uwzględniały dobro małoletnich w stopniu wystarczającym.

Powyższego zapatrywania nie zmienia fakt, iż w istocie uzasadnienia postanowień w omawianym zakresie są w tej części nader lakoniczne bądź pomijają owe zagadnienie, niemniej

jednak nie sposób nie odnotować tego, iż na czas orzekania sąd decydując o przedłużeniu pobytu w ośrodku dysponował informacją lekarską i dokumentacją medyczną, z których bezsprzecznie wynikało, że A. K. (jako opiekun prawny małoletnich) i jej dzieci mają zapewnioną opiekę medyczną i psychologiczną oraz że brak jest przeciwwskazań zdrowotnych do przedłużenia okresu ich pobytu w ośrodku. Sposób funkcjonowania dzieci w dwóch ośrodkach strzeżonych, w jakich dane było im przebywać, przywołując zeznania świadków: M. S. (1), D. P. - nie łączył się z żadnymi trudnościami czy problemami. Wręcz przeciwnie, dzieci były pogodne, uśmiechnięte, angażowały się w proponowane formy aktywności, a w późniejszym okresie z ochotą wypełniały obowiązek szkolny.

Ocena sytuacji małoletnich począwszy od momentu zatrzymania do wydania orzeczenia przez sąd w przedmiocie przedłużenia pobytu w dniu 28 lipca 2021 r. pozwala na uznanie, iż umieszczenie dzieci w strzeżonym ośrodku z ich prawnym opiekunem miało na celu ochronę ich praw i interesów oraz było uzasadnione zasadą

integralności rodziny wobec stwierdzenia braku podstaw do zastosowania alternatywnych do detencji środków przymusu. Stawiając się na granicy RP z małoletnimi dziećmi cudzoziemcy powinni zdawać sobie sprawę z konsekwencji takiego zachowania. Ponadto podnieść należy, że o wiele poważniejsze skutki dla dzieci stanowiłaby rozłąka z rodzicami niż przebywanie razem z nimi w warunkach stworzonych w ośrodkach przeznaczonych na m.in. pobyt rodzin z dziećmi, w których mieli zapewnioną pełną opiekę. W przypadku matki z dziećmi priorytetem winna być dbałość o nierozłączanie rodziny i umożliwienie matce i dzieciom zaspokojenia potrzeby bliskości i bezpośredniego kontaktu. Powyższe znajduje zresztą odzwierciedlenie w zeznaniach samej wnioskodawczynie, która zapytana o przyczyny wypisania się na własne żądanie ze szpitala wbrew zaleceniom lekarzy po poronieniu wskazała właśnie na konieczność opieki nad dziećmi, na łączącą ich silną więź.

Niemniej jednak, niezależnie od powyższego, zdaniem Sądu, początkowo zasadne umieszczenie w strzeżonym ośrodku dla uchodźców stało się z

biegiem czasu niesłuszne i rodzące odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa przez okres ponad miesiąca pobytu w ośrodku w B. tj. od 28 sierpnia 2021 r. do dnia 08 października 2021 r.

Odwołując się do przesłanek uzasadniających przedłużenie pobytu wnioskodawców w strzeżonym ośrodku wynikających z brzmienia art. 87 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej, Sąd uznał, iż – w odwołaniu do powyżej wyrażonych uwag – pierwsza z przesłanek wiążąca się z koniecznością weryfikacji tożsamości wnioskodawców odpadła z dniem 25 sierpnia 2021 r. (ostateczna weryfikacja tożsamości małoletnich), kolejna odwołująca się do konieczności zapewnienia wydania/wykonalności decyzji o zobowiązaniu cudzoziemców do powrotu po zakończonym postępowaniu uchodźczym, upadła z dniem 27 sierpnia 2021 r., albowiem z tym dniem Straż Graniczna zawiesiła wykonywanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu do Afganistanu. Z kolei trzecia z przesłanek leżąca u podstaw decyzji o przedłużeniu pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku

wymaga szerszego umówienia.

Dokonując analizy toczącego się przed Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców postępowania w przedmiocie wniosku H. K. (złożonego w swoim i żony oraz dzieci imieniu) o udzielenie ochrony międzynarodowej z dnia 16 lipca 2021 r. od rozpoznania którego uzależnione było ew. zwolnienie z ośrodka, w ocenie Sądu, poczynając od dnia 28 sierpnia 2021 r. postępowanie to toczyło się z naruszeniem norm wynikających z art. 401 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, art. 3 i 37b Konwencji o prawach dziecka (w odniesieniu do małoletnich), a w stosunku do małżonków – normy wynikającej z art. 406 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach nakazującej niezwłoczne zwolnienie cudzoziemca w przypadku ustania przyczyn uzasadniających stosowanie detencji.

Wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej z dnia 16 lipca 2021 r. wpłynął do Urzędu do Spraw Cudzoziemców w dniu 19 lipca 2021 r. Poza kwestią weryfikacji tożsamości małoletnich (k – 50 akt cudzoziemca H. K. z Ośrodka Strzeżonego PSG w B.), zwróceniem się do ABW z pismem z dnia

06 sierpnia 2021 r. (k – 74 akt DPU.420.1354.2021), dekreacją szeregu pism, wiadomości mailowych nadsyłanych przez H. K., w tym wniosku o zwolnienie z ośrodka z dnia 23 sierpnia 2021 r., nie podjęto żadnych innych działań, czynności, aby jak najszybciej doprowadzić do wydania decyzji w zakresie złożonego wniosku. Ostatecznie postanowienie z dnia 08 października 2021 r. w przedmiocie zwolnienia cudzoziemców z ośrodka strzeżonego zapadło z uwagi na uznanie, iż zachodzi duże prawdopodobieństwo spełnienia warunków nadania statusu uchodźcy (k 170 – 172 akt DPU.420.1354.2021). To ustalenie wynikało z treści wniosku, materiałów załączonych przez wnioskodawcę H. K. oraz opracowania WIKP UdSC. Decyzja o zwolnieniu zapadła końcowo z pominięciem udziału wnioskodawcy w celu zebrania informacji, na których opierał się wniosek, a których uzyskanie bez zatrzymania byłoby niemożliwe. Z dniem 28 sierpnia 2021 r. (data dezaktualizacji trzeciej z przesłanek uzasadniających pobyt wnioskodawców w ośrodku zamkniętym) minęło ponad miesiąc od wpływu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W

owym czasie należało oczekiwać, że organ właściwy do jego rozpoznania dostrzeże konieczność przesłuchania wnioskodawcy, a jeśli nie, wyda niezwłocznie decyzję w oparciu o materiał dowodowy, którym dysponował na ten czas.

W ocenie Sądu istnieje zatem podstawa do przyjęcia, że poczynając od tej daty tj. 28 sierpnia 2021 r. umieszczenie wnioskodawców w ośrodku stało się niesłuszne, w rezultacie stanowiąc podstawę do przyznania im zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Zgodnie z art. 407 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach w zw. z art. 552 § 4 kpk umieszczenie cudzoziemca w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców zostanie uznane za niesłuszne, jeżeli sąd wydał postanowienie o umieszczeniu go w ośrodku, a nie zostały spełnione przesłanki wskazane w art. 398a ustawy lub sąd błędnie przyjął, że nie było zasadne zastosowanie wobec cudzoziemca innych środków będących alternatywą dla detencji wymienionych w art. 398 ust. 2 ustawy.

Wskazówek, jak szacuje się wysokość zadośćuczynienia

dostarcza orzecznictwo. Krzywda stanowiąca szkodę niemajątkową dotyczy w szczególności sfery psychiki danej osoby i jej przeżyć wewnętrznych. Zadośćuczynienie, wobec niewymierności szkody niemajątkowej ma zrównoważyć negatywne przeżycia i jest swoistego rodzaju sankcją za naruszenie dóbr osobistych. Powinno mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość z jednej strony musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej strony powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, nie może stanowić nieuzasadnionego wzbogacenia się osoby wnioskującej. Zawsze zadośćuczynienie w sensie rekompensaty finansowej winno być odpowiednie. Podstawowe znaczenie dla określenia rozmiarów krzywdy i wysokości należnego zadośćuczynienia ma w tego rodzaju sprawach długość stosowania środka izolacyjnego, stopień jego dolegliwości oraz przeżycia natury moralnej z tego wynikające (uczucie przykrości, utrata dobrego imienia), jak również konieczność poddania się rygorom związanym ze stosowaniem środka przymusu (wyrok SA z 24.04.2019 r.; II AKa

47/19, LEX nr 2689225). W omawianym zakresie należy także uwzględnić warunki pobytu w areszcie, możliwość korzystania z opieki medycznej i psychologicznej, możliwość utrzymywania kontaktu z rodziną (wyroki SA: z 07.09.2018 r., II AKa 140/18, LEX nr 2583968; z 11.07.2019 r., II AKa 81/19, LEX nr 2699740). Należy także wziąć pod uwagę, że dolegliwości związane z pozbawieniem człowieka wolności zazwyczaj rosną wraz z wydłużaniem się jego czasu, ze względu na skutki osobiste, rodzinne, społeczne (wyroki SA: z 24.04.2019 r., II AKa 47/19, LEX nr 2689225; z 11.07.2019 r., II AKa 81/19, LEX nr 2699740). Ciężar dowodu w omawianym zakresie spoczywa na wnioskodawcy.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, określając wysokość należnego wnioskodawcom zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze zakres doznanej krzywdy wyrażającej się w niesłusznym pozbawieniu wolności przez okres od dnia 28 sierpnia do 08 października 2021 r. (okres 41 dni), w konieczności poddania się regulaminowi

ośrodka (pobyt w ośrodku ze swej istoty wprowadza ograniczenia w zakresie swobody przemieszczania i kontaktów z innymi osobami oraz decydowania o sobie w sposób zbliżony do tymczasowego aresztowania), w oczekiwaniu przez okres ponad miesiąca na rozpoznanie wniosku o ochronę międzynarodową przy braku szybkich i zdecydowanych działań ze strony władz w tym zakresie, a w stosunku do małoletnich – w ich wieku (9, 7 i 6 lat).

W rezultacie Sąd uznał, że zasadnym jest przyznanie każdemu z wnioskodawców zadośćuczynienia w kwocie po 6 500,00 zł., którą uznał za adekwatną i przyczyniającą się do skompensowania zaistniałej krzywdy. W aktualnych stosunkach ekonomicznych, jak i wobec sytuacji ekonomicznej wnioskodawców, zadośćuczynienie to ma charakter rzeczywisty, nie zaś jedynie symboliczny. Nie wykazano równocześnie, aby zakres krzywdy

	<p>uzasadniał przyznanie zadośćuczynienia w wysokości dochodzonej wnioskiem, zwłaszcza, że kwota ta dotyczyła okresu znacznie dłuższego, w tym również okresu, kiedy stosowanie detencji nie może być uznane za niesłuszne.</p>		
2.	<p>Zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie niższej niż wnosili wnioskodawcy skutkowało oddaleniem wniosku w pozostałym zakresie (pkt II wyroku)</p>		
Inne			
Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
III.	<p>Na mocy art. 554 § 4 kpk w zw. z § 11 ust. 6, ust. 7, § 17 pkt 1 – 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawców: H. K., A. K., A. K., Y. K., M. K. kwotę po 384,00 zł. tytułem zwrotu wydatków związanych z</p>		

	ustanowieniem pełnomocnika.	
Koszty procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	W myśl art. 554 § 4 kpk w zw. z art. 407 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach postępowanie jest wolne od kosztów sądowych.	
PODPIS		

ZARZĄDZENIE

- odnotować;

- odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawców, Prokuraturze Okręgowej w Olsztynie;

- za 14 dni lub z apelacją

Olsztyn, dn. 13 czerwca 2023 r.